

BÁO CÁO

Sơ kết 05 năm thực hiện Chỉ thị số 02/CT-UBND ngày 19/02/2020 của UBND tỉnh về nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục trên địa bàn tỉnh

Qua 05 năm triển khai thực hiện Chỉ thị số 02/CT-UBND ngày 19/02/2020 của Chủ tịch UBND tỉnh về nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục trên địa bàn tỉnh (*viết tắt là Chỉ thị số 02/CT-UBND*); kết quả đạt được như sau:

I. TÌNH HÌNH

Trong 05 năm qua, trên địa bàn toàn tỉnh phát hiện 105 vụ¹ - 104 đối tượng xâm hại tình dục (*tăng 52 vụ so với cùng kỳ giai đoạn 2015 - 2020*), có 116 nạn nhân bị xâm hại; trong đó, chủ yếu là hành vi xâm hại tình dục trẻ em (*101/105 vụ, chiếm 96,19%*). Phần lớn nạn nhân là giới tính nữ (*104/116 nạn nhân, chiếm 89,65%*); các vụ xâm hại dẫn đến hậu quả nặng nề về mặt thể chất, tinh thần như: có 37 nạn nhân mang thai, 02 nạn nhân bị thương tích, 01 nạn nhân bị rối loạn tâm thần....

Đối tượng thực hiện hành vi xâm hại tình dục ở nhiều lứa tuổi khác nhau, tuy nhiên chủ yếu từ 18 tuổi đến dưới 30 tuổi (*chiếm 52,88%*); phần lớn không có nghề nghiệp hoặc nghề nghiệp không ổn định và có quan hệ gần gũi, quen biết từ trước với nạn nhân, lợi dụng mối quan hệ này để thực hiện hành vi xâm hại². Phương thức, thủ đoạn phạm tội chủ yếu lợi dụng địa bàn, không gian vắng vẻ tấn công tình dục; đối với các vụ xâm hại tình dục trẻ em, đối tượng thường lợi dụng sự ngây thơ, chưa có nhận thức về quan hệ giới tính của các em để gạ gẫm, hứa hẹn hoặc dùng vũ lực, đe dọa; lợi dụng hoàn cảnh khó khăn của các em như: có cuộc sống thiếu thốn về tình cảm (*mồ côi, bố mẹ ly thân, ly hôn*) hoặc thiếu sự quan tâm, quản lý của người lớn để dụ dỗ, ép buộc các em; lợi dụng sự ham chơi, dễ dãi, đua đòi của một số em rồi tạo không gian riêng biệt để xâm hại; lợi dụng trường hợp các em bị khủng hoảng về tinh thần và niềm tin như bất đồng với bố mẹ hoặc người thân, mâu thuẫn hoặc mất niềm tin về bạn bè, thầy cô, đối tượng tiếp cận làm quen, chia sẻ tạo niềm tin sau đó thực hiện hành vi xâm hại; lợi dụng mối quan hệ gần gũi, phụ thuộc như cha con, họ tộc, hàng xóm... từ đó các em

¹ Hiếp dâm: 04 vụ; hiếp dâm người dưới 16 tuổi: 33 vụ; giao cấu hoặc thực hiện hành vi quan hệ tình dục khác với người từ đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi: 61 vụ; dâm ô đối với người dưới 16 tuổi: 07 vụ.

² Đối tượng là người quen biết: 66 đối tượng; đối tượng trong các cơ sở giáo dục: 04 đối tượng; đối tượng trong gia đình: 04 đối tượng; các mối quan hệ khác: 30 đối tượng.

thường không có ý thức tạo khoảng cách, không có ý thức phòng vệ hoặc ở trong tình thế không thể phòng vệ để xâm hại.

II. KẾT QUẢ CÁC MẶT CÔNG TÁC

1. Công tác quán triệt, triển khai thực hiện

- Công tác chỉ đạo triển khai các giải pháp phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục được thực hiện thường xuyên, huy động sự tham gia của cả hệ thống chính trị và Nhân dân tham gia; UBND tỉnh ban hành nhiều văn bản chỉ đạo như Chỉ thị số 10/CT-UBND ngày 20/8/2024 về việc tăng cường các biện pháp phòng, chống bạo lực, xâm hại ở trẻ em trên địa bàn tỉnh; Kế hoạch số 70/KH-UBND ngày 19/4/2021 về triển khai thực hiện Quyết định số 1472/QĐ-TTg ngày 28/9/2020 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch thực hiện Nghị quyết số 121/2020/QH14 ngày 19/6/2020 của Quốc hội khóa XIV về việc tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em; Kế hoạch số 31/KH-UBND ngày 19/02/2021 về phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến người dưới 18 tuổi, giai đoạn 2021 - 2025... Đồng thời, Chủ tịch UBND tỉnh thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Kế hoạch phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến người dưới 18 tuổi giai đoạn 2021 - 2025 tỉnh³ (*Ban Chỉ đạo KH506 tỉnh*); hằng năm, Ban Chỉ đạo KH506 tỉnh ban hành kế hoạch triển khai các nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên thuộc các sở, ban ngành và thường xuyên đánh giá, chỉ đạo nâng cao hiệu quả hoạt động.

- Ngay khi Chủ tịch UBND tỉnh ban hành Chỉ thị số 02/CT-UBND, các sở, ban ngành, hội, đoàn thể và UBND các huyện, thị xã, thành phố đã xây dựng kế hoạch, văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện trên địa bàn, lĩnh vực quản lý theo chức năng, nhiệm vụ được giao; đồng thời, tổ chức quán triệt đến cán bộ, công chức, viên chức của cơ quan, đơn vị, địa phương các nội dung trọng tâm của Chỉ thị 02/CT-UBND; bố trí ngân sách, huy động các nguồn lực xã hội của địa phương để triển khai thực hiện nhiệm vụ. *Diễn hình như:*

+ Công an tỉnh ban hành hơn 50 văn bản⁴ chỉ đạo công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục; tăng cường công tác nắm tình hình, kịp

³ Quyết định số 500/QĐ-UBND ngày 05/4/2021 của Chủ tịch UBND tỉnh.

⁴ Kế hoạch số 1622/KH-CAT-TM(CSHS) ngày 23/4/2020 về triển khai thực hiện Quyết định số 1863/QĐ-TTg ngày 23/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch hành động quốc gia phòng, chống bạo lực xâm hại trẻ em giai đoạn 2020 - 2025; Kế hoạch số 3396/KH-CAT-TM(CSHS) ngày 20/8/2020 về thực hiện Chỉ thị số 23/CT-TTg ngày 26/5/2020 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường các giải pháp bảo đảm thực hiện quyền trẻ em và bảo vệ trẻ em; Kế hoạch số 5110/KH-CAT-TM(CSHS) ngày 02/12/2020 về thực hiện Quyết định số 1472/QĐ-TTg ngày 28/9/2020 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai, thực hiện Nghị quyết số 121/2020/QH14 ngày 19/6/2020 của Quốc hội về việc tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em; Kế hoạch số 828/KH-CAT-TM(CSHS) ngày 10/3/2021 về phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em, tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến người dưới 18 tuổi giai đoạn 2021 - 2025...

thời triển khai các giải pháp phòng, chống tội phạm nói chung và tội phạm xâm hại tình dục nói riêng; mở nhiều đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm; tập trung giải quyết hiệu quả các nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm xâm hại tình dục; tăng cường các giải pháp bảo đảm thực hiện quyền trẻ em và bảo vệ trẻ em; tham mưu nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ đạo KH506 tỉnh.

+ *Sở Lao động - Thương binh và Xã hội (nay là Sở Nội vụ)* ban hành nhiều văn bản chỉ đạo⁵, tăng cường các giải pháp bảo vệ trẻ em, xử lý các hành vi hành hạ, xâm hại trẻ em; tổ chức kiểm tra việc thực hiện chính sách pháp luật về trẻ em và phòng, chống xâm hại trẻ em; hằng năm ban hành kế hoạch triển khai thực hiện công tác phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến người dưới 18 tuổi.

+ *Sở Thông tin và Truyền thông (nay là Sở Kế hoạch và Đầu tư)* ban hành nhiều văn bản hướng dẫn tuyên truyền phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và người chưa thành niên vi phạm pháp luật và phòng, chống bạo lực gia đình, mua bán người; hướng dẫn tuyên truyền tháng hành động vì trẻ em.

+ *Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh* ban hành Kế hoạch số 573/KH-BTV ngày 08/01/2020 về phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và phòng, chống tội phạm liên quan đến người dưới 18 tuổi, giai đoạn 2021 - 2025; Kế hoạch số 580/KH-BTV ngày 08/4/2021 về tuyên truyền triển khai thực hiện công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em trong cán bộ, hội viên, phụ nữ toàn tỉnh năm 2021; Kế hoạch số 16/KH-BTV ngày 13/01/2021 về tuyên truyền thực hiện công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới giai đoạn 2022 - 2025 và định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh...

+ *Tỉnh đoàn Quảng Ngãi* ban hành thường xuyên ban hành các kế hoạch⁶ tổ chức tập huấn các kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em và kỹ năng sống cho học sinh hằng năm; ban hành các kế hoạch triển khai thực hiện công tác phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan đến người dưới 18 tuổi.

2. Công tác tuyên truyền, phòng ngừa tội phạm

- Các sở, ban ngành, hội, đoàn thể, tổ chức chính trị, xã hội trên địa

⁵ Công văn số 51/SLĐTBXH-TEBĐG&PCTNXH ngày 10/01/2022 về việc tăng cường các giải pháp bảo vệ trẻ em, xử lý các hành vi hành hạ, xâm hại trẻ em; Công văn số 65/SLĐTBXH-TEBĐG&PCTNXH ngày 11/01/2022 về rà soát, kiểm tra, thanh tra việc chăm sóc, nuôi dưỡng, hỗ trợ trẻ em đối với các cơ sở trợ giúp xã hội, các quỹ từ thiện; Công văn số 292/SLĐTBXH-TEBĐG&PCTNXH ngày 14/02/2022 về việc đề nghị chỉ đạo điều tra, xử lý hành vi xâm hại trẻ em tại thị trấn La Hà, huyện Tư Nghĩa; Công văn số 1142/SLĐTBXH ngày 04/4/2024 về việc kiểm tra việc thực hiện chính sách pháp luật về trẻ em và phòng, chống xâm hại trẻ em...

⁶ Kế hoạch số 430-KH/TĐTN-TTNTH ngày 30/3/2022 về tổ chức tập huấn kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em và kỹ năng sống cho học sinh năm 2022; Kế hoạch số 94-KH/TĐTN-TTNTH ngày 30/3/2023 về tổ chức tập huấn kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em năm 2022 - 2023; Kế hoạch số 234-KH/TĐTN-TTNTH ngày 01/3/2024 về tổ chức tập huấn kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em năm 2023 - 2024...

bàn tỉnh đã triển khai các hoạt động tuyên truyền, phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung và xâm hại tình dục trẻ em nói riêng. Các cơ quan truyền thông trên địa bàn tỉnh tăng thời lượng, tần suất thông tin, tuyên truyền một cách sâu rộng, có trọng tâm về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục... những gương tập thể, cá nhân, điển hình tiên tiến, các mô hình hay, cách làm sáng tạo trong công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung và phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục trẻ em nói riêng.
Diễn hình như:

+ Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh: Phối hợp với ngành, các tổ chức chính trị - xã hội đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục sâu rộng trong các tầng lớp nhân dân về các chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục... bằng nhiều hình thức như: viết 1.875 tin, bài, phóng sự tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, trang thông tin điện tử, bản tin công tác Mặt trận, trang Fanpage của Mặt trận các cấp; treo 276 khẩu hiệu, pa nô, áp phích; phối hợp với các lực lượng chức năng, lồng ghép các cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, thông qua các buổi sinh hoạt ở thôn, Tổ dân phố đã tổ chức hơn 1.300 lượt tuyên truyền với hơn 197.400 lượt người tham gia.

+ Công an tỉnh: Tổ chức tuyên truyền, phát động phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc tại 230 điểm khu dân cư, cơ quan, đơn vị trên địa bàn tỉnh, lồng ghép tuyên truyền về công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung và xâm hại tình dục trẻ em nói riêng với hơn 95.000 lượt người tham dự. Tổ chức tuyên truyền về cách phòng ngừa xâm hại tình dục tại 11 trường trung học cơ sở và 04 trường trung học phổ thông với hơn 14.900 lượt giáo viên, học sinh tham dự. Thông qua Chuyên mục “An ninh Quảng Ngãi”, Chương trình phát thanh “Vì an ninh Tổ quốc” phát trên sóng Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Chuyên trang “An ninh, trật tự” trên Báo Quảng Ngãi đã phát sóng 97 tin, bài, phóng sự tuyên truyền, định hướng dư luận xã hội trên các phương tiện thông tin đại chúng; phát 1.000 tờ rơi tuyên truyền phòng, chống thương tích trẻ em. Ban Thanh niên và Ban Phụ nữ - Công đoàn tổ chức nhiều hoạt động tình nguyện hướng đến trẻ em, học sinh có hoàn cảnh khó khăn, mồ côi như chương trình “Tình nguyện mùa đông”, “Đồng hành cùng trẻ em đến trường”, “Mẹ đỡ đầu”...

+ Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh: Các cấp hội tổ chức 26 lớp tập huấn về tuyên truyền, giáo dục các phẩm chất đạo đức phụ nữ Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước cho hơn 2.100 cán bộ, hội viên, phụ nữ; 20 lớp truyền thông về công tác phòng, chống tội phạm cho hơn 1.300 cán bộ, hội viên phụ nữ, học sinh; tập huấn, truyền thông về các chuyên đề cho hơn 182.100 cán bộ, hội viên, phụ nữ; chỉ đạo hội viên Hội

phụ nữ các cấp tham gia viết bài dự thi, tuyên truyền và nâng cao nhận thức, kiến thức pháp luật. Hằng năm, đăng hơn 100 tin bài về hoạt động và phong trào phụ nữ; phát hành 49.960 sản phẩm truyền thông về các hoạt động, gương phụ nữ tiêu biểu trên Trang tin của Trung ương Hội, Báo Quảng Ngãi, Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, loa phát thanh ở các địa phương, các trang tin điện tử, fanpage Facebook. Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh tổ chức đi thăm hỏi, động viên 07 trẻ em bị xâm hại, 03 trẻ em gái huyện miền núi Sơn Tây, Trà Bồng bị chủ quán karaoke ở huyện Tư Nghĩa bắt ép phục vụ khách, qua đó định hướng, tư vấn việc học nghề cho các em.

+ *Sở Giáo dục và Đào tạo*: Tổ chức 03 lớp tập huấn về các nội dung có liên quan đến công tác trẻ em, an toàn trường học, phòng chống bạo lực học đường, có 360 lượt người tham gia; đặc biệt, trong năm 2021, 2022, triển khai 02 lớp tập huấn/250 cán bộ cốt cán về công tác tư vấn tâm lý cho học sinh khi học trực tuyến và phương án thích nghi khi đi học trực tiếp tại trường sau thời gian dài nghỉ học phòng, chống dịch Covid-19 năm học 2021 - 2022. Hằng năm, vào đầu năm học mới, 100% các cơ sở giáo dục, trường học trong tỉnh phối hợp Công an các địa phương tuyên truyền phổ biến pháp luật, giáo dục ý thức chấp hành pháp luật cho học sinh, Luật Giao thông đường bộ, Bộ luật Hình sự, Luật An ninh mạng...; ý thức văn hóa giao thông, ứng xử văn hóa nơi công cộng cho học sinh, ước tính mỗi năm có trên 200.000 học sinh tham gia; phối hợp tuyên truyền về tình trạng tảo hôn cho 500 học sinh và 100 giáo viên tại 05 huyện miền núi. Phối hợp mở 09 lớp bồi dưỡng cấp chứng chỉ tư vấn tâm lý cho hơn 1.400 cán bộ quản lý, giáo viên tại các cơ sở giáo dục phổ thông. Có 385/394 đơn vị trường học đã thành lập Tổ Tư vấn học đường (đạt tỷ lệ 97,72%), với hơn 4.500 thành viên và đã xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện; kịp thời tư vấn, hỗ trợ học sinh, gia đình, nhà trường đồng hành, nắm bắt tâm sinh lý, biểu hiện lệch lạc, diễn biến bất thường... để phối hợp, hỗ trợ, giúp đỡ học sinh trong học tập, sinh hoạt...

+ *Sở Lao động - Thương binh và Xã hội (nay là Sở Nội vụ)*: Phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Lao động - Xã hội xây dựng và thực hiện 16 chuyên mục tuyên truyền về công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em. Biên soạn, in và phát hành hơn 19.000 nghìn tờ rơi tuyên truyền về Tổng đài Quốc gia bảo vệ trẻ em 111, ngôi nhà an toàn, kỹ năng phòng, chống xâm hại trẻ em. Phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo tổ chức 53 lớp truyền thông, Chuyên đề “Kỹ năng phòng, chống xâm hại tình dục, phòng ngừa và ứng phó với bạo lực học đường”, với sự tham dự của hơn 28.000 giáo viên, học sinh Trường THCS, Tiểu học trên địa bàn tỉnh. Phối hợp với UBND huyện Bình Sơn, Nghĩa Hành, Tư Nghĩa tổ chức 06 Hội thảo đánh giá các hoạt động hỗ trợ khẩn cấp cho trẻ em bị ảnh hưởng thiên tai, với sự tham gia của 180 đại biểu; tổ chức 03 lớp tập huấn nội dung liên quan đến bảo vệ, chăm sóc và hỗ trợ tâm lý cho trẻ em, với sự tham dự của 61 đại biểu. Phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố tổ chức 78 Hội nghị tập huấn, truyền thông nâng

cao nhận thức về bảo vệ, chăm sóc trẻ em; kỹ năng xử lý, can thiệp trẻ em bị xâm hại tình dục; phòng, chống nạn tảo hôn, an toàn cho trẻ em trên môi trường mạng, với sự tham dự của gần 11.700 đại biểu là cộng tác viên làm công tác trẻ em tại thôn, tổ dân phố; hội viên hội phụ nữ, hội viên hội cựu chiến binh, đoàn thanh niên, cha mẹ, người chăm sóc trẻ. Phối hợp với UBND huyện Trà Bồng tổ chức 02 hội nghị tập huấn về công tác phòng, chống mua bán người cho thành viên Đội công tác xã hội tình nguyện ở huyện Trà Bồng. Phối hợp với Tổ chức Tầm nhìn thế giới tại Việt Nam giám sát việc thực hiện quản lý ca tại huyện Minh Long, Sơn Tây. Tổ chức Diễn đàn trẻ em cấp tỉnh, thảo luận 05 nhóm nội dung và đưa ra thông điệp về: Trẻ em với vấn đề phòng, chống bạo lực trẻ em; Trẻ em với vấn đề phòng, chống xâm hại tình dục trẻ em; Trẻ em với áp lực về vấn đề học thêm ngoài nhà trường; Bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng và biện pháp phòng, chống; Trẻ em với vấn đề tai nạn thương tích, đuối nước...

+ *Tỉnh đoàn Quảng Ngãi*: Chỉ đạo các cấp bộ đoàn tuyên truyền trên các trang mạng xã hội, trên trang thông tin điện tử Tỉnh đoàn các văn bản liên quan đến công tác phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục trẻ em, với hơn 1.500 tin bài được chia sẻ trên 16 trang Fanpage của tổ chức Đoàn cấp huyện; 398 tổ chức đoàn cơ sở (173 đoàn xã, phường, thị trấn và 225 đoàn trực thuộc), thu hút 111.668 lượt đoàn viên, thanh thiếu nhi và Nhân dân truy cập. Hằng năm, Ban Thường vụ Tỉnh đoàn tổ chức 02 lớp tập huấn cho đội ngũ cán bộ đoàn, đội, giáo viên phụ trách Đội về các kiến thức về kỹ năng phòng, chống bạo hành, xâm hại trẻ em, hỗ trợ trẻ em, các kỹ năng tự bảo vệ bản thân... tại huyện Lý Sơn và huyện Sơn Hà thu hút hơn 1.500 thiếu nhi tham gia. Tổ chức 07 đợt thăm, hỏi động viên thanh thiếu nhi bị xâm hại tình dục...

+ *Sở Thông tin và Truyền thông (nay là Sở Khoa học và Công nghệ)*: Hướng dẫn, đề nghị các cơ quan báo chí và truyền thông trên địa bàn tỉnh tuyên truyền các kiến thức, kỹ năng bảo vệ trẻ em; phát hiện, lên án các hành vi bạo lực, xâm hại trẻ em; bảo đảm quyền bí mật đời sống riêng tư của trẻ em; cảnh báo những phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm để người dân nhận biết, nâng cao ý thức cảnh giác, chủ động phòng ngừa và đấu tranh, tố giác các loại tội phạm. Tăng cường thực hiện việc theo dõi, ngăn chặn, xử lý thông tin vi phạm pháp luật trên không gian mạng ảnh hưởng tiêu cực đến thanh niên, thiếu niên, nhi đồng và áp dụng biện pháp phù hợp xử lý các kênh thông tin có nội dung tiêu cực, thông tin sai sự thật, xuyên tạc, kích động, tác động xấu đến thanh, thiếu niên, nhi đồng trên môi trường mạng. Quản lý chặt chẽ về bưu chính, chuyển phát, viễn thông, internet, truyền hình trả tiền nhằm ngăn chặn, hạn chế thấp nhất người chưa thành niên sử dụng dịch vụ bưu chính, chuyển phát, mạng internet để phạm tội.

+ *Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh, Tòa án nhân dân tỉnh*: Thông qua Trang thông tin điện tử của ngành đã đăng tải các thông tin, tài liệu tuyên

truyền về chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các thông tin chuyên đề tội phạm và vi phạm pháp luật được cập nhật thường xuyên, liên tục...

- UBND các huyện, thị xã, thành phố: Chỉ đạo các đơn vị chức năng tăng cường biện pháp phát động phong trào phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung và phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục trẻ em nói riêng. Xây dựng, củng cố các mô hình, nhân rộng điển hình tiên tiến trong phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội, bảo đảm an ninh, trật tự phù hợp với tình hình, đặc điểm địa bàn cơ sở.

3. Công tác xây dựng, nhân rộng các mô hình

Tiếp tục rà soát, củng cố, xây dựng và nhân rộng các mô hình, câu lạc bộ trong công tác phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em, người dưới 18 tuổi vi phạm pháp luật và phòng, chống bạo lực gia đình tại các xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh, điển hình là 06 mô hình: Mô hình *“Tuyên truyền, vận động Nhân dân nâng cao nhận thức, đẩy lùi tình trạng Tảo hôn”* tại cụm địa bàn các xã Sơn Hải, Sơn Thủy, Sơn Kỳ, Sơn Ba, huyện Sơn Hà; *“Phòng ngừa tội phạm xâm hại tình dục trẻ em”* tại xã Sơn Bao và xã Sơn Trung, huyện Sơn Hà; *“Tổ đoàn viên, thanh niên với công tác giám sát giáo dục đối tượng chấp hành án hình sự và tái hòa nhập cộng đồng”* tại xã Tịnh Trà, huyện Sơn Tịnh; *“Nhóm Zalo tuyên truyền pháp luật và phòng, chống tội phạm”* tại xã Tịnh Bắc, huyện Sơn Tịnh; *“Trường học thân thiện, không có cán bộ, giáo viên, học sinh vi phạm pháp luật và tham gia tệ nạn xã hội”* tại 02 trường trung học phổ thông trên địa bàn huyện Mộ Đức; *“Phụ nữ với công tác phòng, chống tội phạm”* tại xã Hành Trung và thị trấn Chợ Chùa, huyện Nghĩa Hành; Câu lạc bộ *“Thanh niên với pháp luật”*, *“Phụ nữ với pháp luật”* tại thị trấn Trà Xuân, huyện Trà Bồng... Các mô hình, câu lạc bộ này đã phát huy hiệu quả trong công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật phòng, chống tội phạm hình sự, tệ nạn xã hội nói chung, tội phạm xâm hại trẻ em, người chưa thành niên vi phạm pháp luật và phòng, chống bạo lực gia đình nói riêng.

4. Công tác điều tra, truy tố, xét xử

- Cơ quan Cảnh sát điều tra các cấp tiếp nhận, giải quyết 105 tố giác, tin báo về tội phạm xâm hại tình dục; trong đó: khởi tố 83 vụ - 87 bị can; không khởi tố 13 tin; tạm đình chỉ 04 tin; đang điều tra, xác minh 05 tin.

- Viện Kiểm sát nhân dân hai cấp thụ lý trong giai đoạn truy tố: 89 vụ - 91 bị can; trong đó, đã truy tố 83 vụ - 85 bị can; hiện còn 06 vụ - 06 bị can đang trong thời hạn giải quyết.

- Tòa án nhân dân hai cấp thụ lý 86 vụ - 89 bị can; trong đó: đã giải quyết 83 vụ - 86 bị can; hiện còn 03 vụ - 03 bị can, bị cáo đang trong thời hạn giải quyết.

5. Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát

- Thực hiện Quyết định số 279/QĐ-UBND ngày 07/3/2022 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc phê duyệt Kế hoạch kiểm tra năm 2022 của Đội kiểm tra liên ngành văn hóa - xã hội tỉnh Quảng Ngãi; Đội kiểm tra liên ngành văn hóa - xã hội tỉnh về phòng, chống tệ nạn mại dâm (Đội liên ngành 178) tiến hành kiểm tra tại 60 cơ sở kinh doanh. Nội dung kiểm tra liên quan đến việc chấp hành các quy định của pháp luật về phòng, chống tệ nạn mại dâm, trong đó có lồng ghép kiểm tra công tác bảo vệ trẻ em tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ dễ phát sinh tệ nạn mại dâm trên địa bàn tỉnh.

- Sở Lao động - Thương binh và Xã hội (*nay là Sở Nội vụ*) phối hợp với Sở Dân tộc và Tôn giáo và các địa phương có liên quan thành lập Đoàn kiểm tra liên ngành, tiến hành kiểm tra tại 06 cơ sở bảo trợ xã hội ngoài công lập và một số đơn vị có nuôi dưỡng, chăm sóc trẻ em đóng trên địa bàn tỉnh về công tác tiếp nhận, quản lý, bảo vệ và chăm sóc trẻ em (*theo Quyết định số 330/QĐ-SLĐTBXH ngày 08/6/2022 của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội*). Tiến hành kiểm tra việc thực hiện công tác quản lý Nhà nước về lĩnh vực trẻ em, bình đẳng giới, vì sự tiến bộ của phụ nữ và phòng, chống tệ nạn xã hội tại 13 huyện, thị xã, thành phố (*theo Kế hoạch số 2053/KH-SLĐTBXH ngày 16/8/2022 của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội*). Thành lập Đoàn thanh tra, tiến hành thanh tra tại huyện Ba Tơ và các xã, thị trấn của huyện Ba Tơ, nội dung thanh tra liên quan đến công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em; phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em. Tổ chức kiểm tra kết quả thực hiện công tác bảo trợ xã hội, việc thực hiện chính sách trợ giúp xã hội đối với trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, công tác trẻ em tại huyện Bình Sơn, Sơn Tịnh, Nghĩa Hành. Tổ chức thanh tra kết quả thực hiện các quy định của pháp luật về chăm sóc nuôi dưỡng và bảo vệ trẻ em tại huyện Tư Nghĩa và Chùa Phổ Quang.

III. NHẬN XÉT VÀ ĐÁNH GIÁ

1. Ưu điểm

Trong 05 năm, thực hiện chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh, các sở, ban ngành, hội, đoàn thể trên địa bàn tỉnh đã tích cực vận động toàn dân tham gia phòng ngừa, lên án, tố giác tội phạm, nhất là tội phạm xâm hại tình dục; từng bước chấn chỉnh, nâng cao chất lượng công tác phòng ngừa, ngăn chặn, đấu tranh chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung, tội phạm xâm hại tình dục trẻ em nói riêng. Phối hợp tổ chức thực hiện hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật, chú trọng đổi mới nội dung và hình thức tuyên truyền. Các cơ quan tiến hành tố tụng (*Công an, Viện Kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân*) thực hiện nghiêm túc công tác điều tra, truy tố, xét xử tội phạm xâm hại tình dục, bảo đảm đúng quy định của pháp luật, đúng người, đúng tội, không để xảy ra oan, sai, không bỏ lọt tội phạm hoặc vi phạm hoạt động

tư pháp; qua đó, góp phần ổn định tình hình an ninh, trật tự phục vụ phát triển kinh tế, xã hội trên địa bàn tỉnh.

2. Hạn chế, khó khăn, vướng mắc

- Công tác phối hợp của một số cơ quan, đơn vị, địa phương trong tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung và xâm hại tình dục trẻ em nói riêng chưa thường xuyên, chưa đi sâu đến từng địa bàn, nên hiệu quả chưa cao.

- Công tác quản lý, chăm sóc trẻ em tại một số địa phương, nhất là khu vực miền núi, nông thôn còn nhiều bất cập; vai trò của gia đình, nhà trường trong công tác phòng ngừa tội phạm xâm hại tình dục trẻ em chưa được quan tâm đúng mức, nhận thức pháp luật của một bộ phận người dân còn hạn chế, chưa được trang bị kỹ năng phòng vệ và tự vệ. Một số trường hợp khi xảy ra việc bị xâm hại, gia đình ngại tố cáo tội phạm, có xu hướng cho qua hoặc giấu kín vì mặc cảm, vô tình tiếp tay cho đối tượng tiếp tục phạm tội.

- Tác động tiêu cực của mạng internet, một số bộ phận thanh niên có lối sống thực dụng, xuống cấp về đạo đức xã hội đã ảnh hưởng đến tâm lý, nhân cách của một bộ phận người dân, nhất là thanh, thiếu niên, dẫn đến thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật.

- Công tác phát hiện, tố giác tội phạm hiện nay còn gặp nhiều khó khăn, thậm chí có thái độ không hợp tác từ phía nạn nhân và gia đình. Bên cạnh đó, việc nạn nhân còn nhỏ tuổi, bị dư chấn tâm lý mạnh dẫn đến lời khai không thống nhất, thiếu chính xác, thậm chí khai theo gợi ý của người thân dẫn đến khó khăn, trở ngại cho công tác điều tra.

- Một số cơ quan, đơn vị, địa phương thực hiện chế độ thông tin báo cáo chưa nghiêm túc ảnh hưởng đến công tác tổng hợp báo cáo, tham mưu, chỉ đạo.

3. Nguyên nhân

a) Nguyên nhân khách quan

- Công nghệ thông tin, mạng xã hội phát triển nhanh chóng nhưng công tác quản lý các dịch vụ công nghệ cao, văn hoá phẩm còn rất hạn chế và yếu kém dẫn đến tình hình trẻ em bị xâm hại trên môi trường mạng có diễn biến phức tạp, đối tượng triệt để lợi dụng các phương tiện công nghệ cao, các trang mạng xã hội để dụ dỗ, lừa gạt xâm hại tình dục trẻ em.

- Mặt trái của nền kinh tế thị trường, sự du nhập của những luồng văn hóa không chính thống, lối sống thực dụng, việc tiếp xúc với phim ảnh bạo lực, khiêu dâm và văn hóa phẩm đồi trụy phần nào tác động tiêu cực đến tâm lý của đối tượng phạm tội. Bên cạnh đó, các chính sách pháp luật hiện hành còn hạn chế, thiếu sót, nhất là những quy định về chế tài xử phạt đối với các

tội phạm xâm hại tình dục còn chưa tương xứng và chưa đủ sức răn đe đối với người phạm tội.

b) Nguyên nhân chủ quan

- Công tác tuyên truyền chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn, chưa có phương pháp phù hợp dẫn đến việc tuyên truyền chưa đến được với các nhóm có nguy cơ cao, đặc biệt vùng sâu, vùng nông thôn hẻo lánh và khu vực biên giới, phụ huynh cũng như các em chưa có kỹ năng nhận biết và tự bảo vệ mình trước các hành vi hoặc nguy cơ bị xâm hại.

- Sự thiếu chăm lo, giáo dục của cha, mẹ, vì làm ăn nên thiếu sự quan tâm, quản lý con em, đã tạo cho các em tâm lý ỷ lại, chỉ biết hưởng thụ và cảm thấy thiếu thốn tình cảm; không nhận được sự chia sẻ, quan tâm từ gia đình nên các em dễ rơi vào cạm bẫy của đối tượng phạm tội. Bên cạnh đó, gia đình và nhà trường chưa làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức cho các em về những vấn đề liên quan đến giới tính, tâm sinh lý lứa tuổi cũng như những kỹ năng để phòng tránh xâm hại tình dục, nên khi gặp phải những tình huống phát sinh trong thực tế, bản thân các em không biết cách xử lý và giải quyết phù hợp, từ đó dẫn đến những hệ quả không mong muốn.

- Đa phần nạn nhân của tội phạm xâm hại tình dục là phụ nữ và trẻ em gái. Bên cạnh đó, nạn nhân chưa nhận thức đầy đủ về những nguy hiểm tiềm ẩn từ các mối quan hệ xã hội, đặc biệt là những mối quan hệ quen biết, tình yêu qua mạng internet. Từ đó, những đối tượng phạm tội lợi dụng sự thiếu hiểu biết của nạn nhân để dụ dỗ, lôi kéo và thực hiện hành vi phạm tội đối với nạn nhân.

- Đối tượng phạm tội tiếp xúc nhiều với các văn hóa phẩm không chính thống, phim ảnh bạo lực, khiêu dâm, các đối tượng có tâm lý muốn “bắt chước” hoặc là để thỏa mãn nhu cầu cá nhân nên đã lôi kéo, dụ dỗ hoặc dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực đối với nạn nhân để thực hiện hành vi phạm tội của mình.

IV. BÀI HỌC KINH NGHIỆM

1. Tội phạm xâm hại tình dục là vấn đề xã hội hết sức phức tạp, ảnh hưởng, tác động xấu đến sự phát triển của xã hội và cuộc sống của nạn nhân. Do đó, phải phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, của các tổ chức xã hội và toàn dân dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp, toàn diện của cấp ủy, chính quyền các cấp thì mới tạo thế chủ động phòng ngừa, đấu tranh trấn áp tội phạm.

2. Lực lượng Công an phải thực hiện làm tốt chức năng thường trực, phối kết hợp chặt chẽ với các đơn vị nghiệp vụ có liên quan tích cực tham mưu cấp ủy, chính quyền các cấp chỉ đạo các ngành, đoàn thể và từng đơn vị

cơ sở phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục. Thường xuyên tổ chức các đợt cao điểm vận động Nhân dân tham gia tấn công, trấn áp tội phạm, nâng cao việc chấp hành pháp luật trong công tác bắt giam giữ, điều tra xử lý tội phạm.

3. Phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục theo phương châm “kết hợp giữa công tác phòng ngừa và công tác đấu tranh trấn áp”, trong đó phòng ngừa là cơ bản, đấu tranh, trấn áp là cần thiết; coi trọng cả phòng ngừa nghiệp vụ và phòng ngừa xã hội. Sử dụng đồng bộ các giải pháp tuyên truyền, vận động, giáo dục, thuyết phục với các biện pháp hành chính, tố tụng. Kiên quyết không bỏ lọt tội phạm, không làm oan người vô tội.

4. Quá trình chỉ đạo thực hiện phải thường xuyên kiểm tra, kịp thời thông báo chấn chỉnh những sai sót, vi phạm; nâng cao trách nhiệm của các cấp, các ngành, đoàn thể và từng đơn vị cơ sở trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung, tội phạm xâm hại tình dục trẻ em nói riêng. Coi trọng công tác sơ, tổng kết nhằm phát hiện những mô hình, điển hình trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục để rút kinh nghiệm, nhân rộng đến các đơn vị, địa phương; đồng thời, kịp thời động viên, khen thưởng tạo động lực cho lực lượng tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm.

V. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT: Kiến nghị liên ngành Tư pháp Trung ương nghiên cứu hướng dẫn chính sách hình sự xử lý đối với người thực hiện vụ việc xâm hại trẻ em, là hệ lụy của tảo hôn nay đã là một gia đình (là vợ, chồng, con).

VI. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Tiếp tục thực hiện hiệu quả Chỉ thị số 02/CT-UBND, gắn với tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 23/CT-TTg ngày 26/5/2020 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường các giải pháp bảo đảm thực hiện quyền trẻ em và bảo vệ trẻ em; Quyết định số 1472/QĐ-TTg ngày 28/9/2020 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai, thực hiện Nghị quyết số 121/2020/QH14 ngày 19/6/2020 của Quốc hội về việc tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em; Chỉ thị số 10/CT-UBND ngày 20/8/2024 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc tăng cường các biện pháp phòng, chống bạo lực, xâm hại ở trẻ em trên địa bàn tỉnh.

2. Phát huy vai trò, trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và Nhân dân trong phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục nói chung và tội phạm xâm hại tình dục trẻ em nói riêng. Chú trọng kết hợp giữa phòng ngừa, giáo dục và đấu tranh trấn áp; lấy phòng ngừa, giáo dục làm chính; coi trọng phòng ngừa xã hội, phòng ngừa từ gia đình và cơ sở. Đẩy mạnh thực hiện các chính sách an sinh xã hội, tạo việc làm, giảm tình trạng thất nghiệp, xóa đói, giảm nghèo. Phát huy vai trò, hiệu quả công tác giáo dục trong từng gia đình, dòng

họ, chú trọng đào tạo, giáo dục về nhân cách, phẩm chất đạo đức và kỹ năng sống.

3. Đẩy mạnh công tác truyền thông phổ biến, giáo dục pháp luật về phòng, chống tội phạm xâm hại tình dục; trang bị kiến thức, kỹ năng bảo vệ, chăm sóc phụ nữ và trẻ em; đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa tội phạm xâm hại tình dục, lên án các hành vi bạo lực, xâm hại, kịp thời hỗ trợ, can thiệp khi có vụ việc xâm hại xảy ra; phổ biến về phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm và kỹ năng tự bảo vệ, phòng ngừa. Vận động Nhân dân tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm, gắn với việc xây dựng gia đình văn hóa mới, cụm dân cư, khối phố, phường, xã an toàn về an ninh, trật tự.

4. Tăng cường nắm tình hình, phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm xâm hại tình dục. Đẩy mạnh công tác phòng ngừa xã hội và phòng ngừa nghiệp vụ, điều tra cơ bản gắn với các tuyến, địa bàn trọng điểm. Khẩn trương, tập trung lực lượng phối hợp với các đơn vị có liên quan trao đổi thông tin, sàng lọc đối tượng nghi vấn để xác minh, làm rõ; đồng thời, phối hợp chặt chẽ với Tòa án, Viện Kiểm sát nhân dân cùng cấp điều tra, xử lý kiên quyết các vụ án xâm hại trẻ em và vụ án liên quan đến người dưới 18 tuổi.

5. Đối với các vụ án xâm hại tình dục chưa điều tra làm rõ đối tượng gây án, Cơ quan Cảnh sát điều tra các cấp phải khẩn trương chỉ đạo quyết liệt, tập trung lực lượng, nhanh chóng điều tra, phối hợp với các đơn vị có liên quan để trao đổi thông tin, sàng lọc đối tượng nghi vấn để xác minh, làm rõ. Chủ động phối hợp với Viện Kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân cùng cấp hợp liên ngành để xác định án điểm; đẩy mạnh công tác điều tra, truy tố, sớm đưa vụ án ra xét xử để ổn định tình hình an ninh, trật tự./.

Nơi nhận:

- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Công an;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực HĐND tỉnh;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh;
- Công an tỉnh;
- Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh;
- Tòa án nhân dân tỉnh;
- Các sở, ban ngành, hội, đoàn thể tỉnh;
- UBND huyện, thị xã, thành phố;
- Đài Phát thanh và Truyền hình Quảng Ngãi;
- Báo Quảng Ngãi;
- VPUB: CVP, PCVP, KGVX;
- Cổng Thông tin điện tử tỉnh;
- Lưu: VT, NC (Inphong107)

CHỦ TỊCH

Nguyễn Hoàng Giang